

Byabladet

Nr 1

LERBERGETS BYFÖRENINGIS MEDLEMSTIDNING

2015

Rosengrenska huset går ny vår till mötes

ORDFÖRÄNDEN HAR ORDET

Ljus över sundet

Dagarna blir längre och längre och saven stiger. Vi ruskar av oss vinterkänslan och söker oss ut i vår vackra by. Båtar sätts i sjön och penséer i rabatterna. Vi drömmer kanske om ännu en paradissommar.

Vinterns arbete är avklarat. Rosengrenska huset på campingen är nyrenoverat. När detta skrivs i mars har ännu ingen storm drabbat skogen och den årliga översynen görs. I hörnet av Lerbergets Byaväg och Östra vägen är arbetet igång med att röja och skapa en fågelglänta för stilla stunder.

Spolplattan för båtar i hamnen är nästan färdiggjuten. Den kommer att förbättra miljön genom att ta hand om rester av bottenfärger.

Arbetet med ny utprickning för leden in i hamnen och ny fyr fortsätter så snart vi får det sista ordet från

Sjöfartsverket efter deras uppmätning av sjöbotten under förra året.

Efter en del arbete med ny karta över hamnområdet har vi fått bygglov för bastun som skall stå på norra piren.

År 1895 fick Lerberget vägförbindelse till Höganäs. I år, 120 år senare, får vi en motorväg till hela världen med höghastighetsinternett genom optiska fiber. Vad blir nästa steg?

Nu kommer den härliga tid då vi kan ses ute utan att huka i kalldu-schar av regn. Trädgårdsarbetet förvandlas från måste till glädje. Man kan möta grannarna över staketet och bara njuta i solen.

Ett stort tack till alla som har ställt upp och jobbat frivilligt för att göra byn till en bättre plats.

Vi ses i byn!

Lars Wiren

HÄNDER I BYN

Påskhelgen

Säsongsstart i Hoddan, se tider på hemsida eller i HD.

Lördagen den 11 april kl 14.00

Fågelvandring med Kaj Möller. Vi samlas på hamnplanen och går sedan genom skogen och ner på stranden för att se på vårens fåglar. Ta gärna med fika och kikare!

En vardagskväll i slutet av april

Stavgång med instruktör. Inbjudan med anmälan kommer i brevlådan.

Lördagen den 25 april kl 13.00-15.00

Poesivandring i Lerbergets hamn. Se utförligare program i separat notis på sidan 3.

Valborgsmässoafton torsdagen den 30 april kl 20.30

Sedvanligt valborgsfirande på stranden nedanför campingen. Sång av kyrkokören, vårtal av

Maj-Britt Cronberg. Bålet tänds ca kl 21.00. Se mera information på anslagstavlor i byn, Byaföreningens hemsida och i HD.

Onsdagen den 3 juni kl 19.00-20.00

Höganäs Musikkår spelar på hamnplanen. Ta gärna med fika-korg!

Söndagen den 7 juni kl 10.00

Mässa på hamnen

Juni-augusti, lördag-söndag kl 15.00-18.00

Håller Lerbergets hamnmuseum öppet!

Midsommarfton fredagen den 19 juni

Traditionsenligt midsommarfirande på Hamnen.

Ytterligare programpunkter kan komma till. Håll utkik på hemsidan (www.lerberget.se) och titta även i brevlådorna för aktuella uppgifter!

Byabladet

Medlemsblad för Lerbergets
Byamän ekonomisk förening.
Nr 1 2015 - Årgång 29
Bankgiro: 5063-8345

Ansvarig utgivare: Lars Wirén
Tryck: Stibo Media AB

Kontakt:

Byabladet c/o Monica Strömgren
Lerbergets byaväg 2,
263 52 Lerberget
Tel: 042-33 10 50
E-post: byabladet@lerberget.se

Redaktionskommitté:

Redaktionen	byabladet@lerberget.se
Stina Arvidsson	stina@lerberget.se
042-33 12 56	070-928 81 66
Mia Cox	mia.cox@telia.com
042-21 07 66	0706-17 67 06
Ingrid Hallberg	inghal@telia.com
042-33 34 56	070-877 73 34
Mats Müller	matm@stibo.com
0728-57 59 93	
Maria Falkborn Sandemyr	maria.falkborn@home.se
042-34 12 89	
Monica Strömgren	monica.stromgren@gmail.com
042-33 10 50	0707-70 80 36
Martin Werner	ma.we@glocalnet.net
042-34 34 46	
Webmaster: Martin Cox,	webmaster@lerberget.se

Tipsa om vad du tycker tidningen ska ta upp! Önskas insänt material i retur, kom ihåg att bifoga kuvert med adress och frimärken!
Nya medlemmar hälsas välkomna till byaföreningen. Medlemsavgift 200 kr per hushåll, dvs boende i byn.
Boende utanför byn kan ansöka om att få Byabladet mot portokostnad 75 kr per år.

Omslagsbild: Martin Werner

Obetalande men välkommen vintergäst på Lerbergets Camping

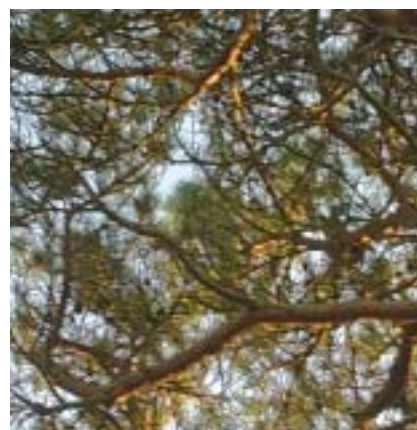
Hornugglan (*Asio otus*) kommer sedan många år varje vinter till Lerbergets Camping. I år är det en, andra år upp till fyra, fem stycken.

Den är en medelstor, långsträckt uggle med långa örontofsar som kan resas när den är oroad. Hornugglan jagar bara på natten och lever på smågnagare och vintertid en del fåglar.

Boträdet är en av de gamla tallarna bakom receptionsbyggnaden. Dag-

tid sitter den alltid i samma träd. Ugglor slukar hela sitt byte med hull och hår. När de smält maten spyr de upp grå bollar med päls, fjäder, ben och andra rester. Bollarna faller ner rakt under sittgrenen så om du letar upp trädet med bollar under och tittar upp i kronan så kan du se ugglan.

Text och foto: Lars Wiren

Kan du hitta hornugglan i trädet

Litteraturredan 2015

Kulturföreningen Poetisk Plattform arrangerar **Poesivandring** i Lerbergets hamn lördagen 25 april kl 13.00 – ca 15.00, därefter samling hos Ingrid Hallberg på Lerbergets Byaväg 39 för eftersits.

Det blir diktläsning på olika platser i hamnen, bokbord i Hoddan, musik av Staffan Svensson och sång av Gerd Hackberg.

Den som har lust att framträda med egen eller annans dikt/text är mycket välkommen att delta.

Kontaktpersoner: Ingrid Hallberg, 0708777334, inghal@telia.com
Harriet Thorén, 0702878298, harriet.thoren@gmail.com

Text: Ingrid Hallberg
Foto: Ingrid Hallberg och AnnBritt Eklund

Trivselkommittén – för allas vår trevnad!

Trivselkommittén består av en handfull damer och en (1) man. Vi vill gärna få fler medlemmar, gärna manliga! Kommittén träffas fem – sex gånger om året, oftast i Ruffen, då vi planerar den närmaste tidens aktiviteter.

Information om vad som är på gång får man genom anslag på anslags-tavlorna, på byns hemsida, lerberget.se, samt i Byabladets kalenderium. Ofta kommer också ett blad i brevlådan, i synnerhet om det är en aktivitet som man måste anmäla sig till. I Trivselkommitténs regi anordnas under året de traditionella aktiviteterna: Valborgs- och mid-sommarfirande, grillkväll, kräftskiva på hamnen, ringlekar runt

granen och jullunch för byns seniorer. Andra tillfällen att träffas är sedan några år t.ex. fågelskådning på våren och dörrkransbindning inför julen.

Vill ni veta mer, lämna in idéer eller bli en del av Trivselkommittén kontakta oss via info@lerberget.se.

Text: Gunilla Pedersén

Foto: Stina Arvidsson

Kransbindning inför julen

Finns det några bybor som är intresserade av att starta en bokcirkel?

Jag deltar i en bokcirkel på biblioteket i Höganäs men tycker att det skulle vara roligt att också starta upp något liknande på

FRI TALAN

hemmaplan. Min tanke är att vi blir några stycken som gillar att läsa och/eller lyssna på inlästa böcker. Vi enas om ett antal titlar. Sedan träffas vi kanske en gång i månaden hemma hos varandra och diskuterar den aktuella boken över en kopp kaffe.

Bokcirklar gör att man läser böcker som man kanske aldrig skulle ha lagt märke till själv. Det blir ofta väldigt intressanta diskussioner.

Om du är intresserad så ring eller maila mig.
Kerstin Hanell, 072 711 81 98
eller kerstin.hanell@telia.com.

Ett lyft för Rosengrenska huset

Rosengrenska huset och dess innevånare har avhandlats många gånger i Byabladet. Men nu går huset in i en ny skepnad när det höjt sig över omgivningen.

Huset har under senare år använts av campingplatsen och byggts till på både östra gaveln och baksidan samtidigt som dess inre mest fått tjäna som lagerlokal. Efter några års funderingar, kommer nu husets inre att få ett nytt liv. Större delen blir kök och disk. Toalett och ett utrymme för tömning av svartvatten från husvagnar kommer att finnas på östra gaveln. Men först behövde huset ett rejält lyft.

Bygglov för reparation beviljades, och eftersom husets syll bitvis låg under marknivå och därför var starkt angripen av skadegörande insekter och röt-svampar, måste huset lyftas upp från grunden och repareras underifrån. Byamännens projektledare Göran Dreveborn presenterade en

budget på 360 000 kronor. Där specialkompetens behövdes, utnyttjades Paul Rosenqvist AB byggnadsfirma samt entreprenörer för VVS, el och plåtarbeten. Det mesta arbetet svarade dock ett "järngång" av frivilliga för.

Sedan huset tömtes på allt av typ "bra att ha", och det var mycket (t.ex. Hemmets Veckotidning från förra seklets början), var det dags att med hammare och kofot riva påbyggnaderna och klä av husets panel. Under ytterpanelen fanns brun, liggande panel, som på sina ställen var rejält rötskadad. Turerna till tippen blev många.

Nästa steg var att ta reda på var alla ledningar i marken till och från huset fanns, byta ut dåliga ledningar och anpassa dem till husets nya funktioner. Detta krävde fackfolk och förorsakade rejäla diken. Planerna på att vi själva skulle lyfta huset övergavs, och sedan byggfirman stagat upp huset invändigt och anbringat plankor och en domkraft i vardera hörnan

samt en på vardera långsidan, sågades huset loss från syllan och lyftet kunde börja. Sakta och försiktigt höjdes huset nästan 30 centimeter, och taket hamnade för första gången i våg. När rejäla stag också satts på utsidan var lyftet och det värsta över.

En betongkrans gjöts runt grunden, en sarg murades upp ovanpå, och innanför gjöts ett golv som dolde "spindelväven" av rör och ledningar. Sedan var det

dags för ny syll och att regla upp huset på nytt. Hori-sontella läkt fästes på utsidan, utvändig isolering sattes på plats, varefter utsidan täcktes med utegips. När sedan fönster och dörrar också hamnat på plats var huset stormfast och stressen över.

Verksamheten gick därefter över i en inomhusfas. Ytterpanelen liksom allt foder kring dörrar och fönster sågades till och målades inomhus, innan de sattes på plats. Efter inpassning av invändig isolering mellan gamla och nya reglar, regling av innerväggar samt montering av invändiga gipsplattor var Byamännens andel av arbetet färdigt. Arrendatorn ansvarar för återstående inredning.

Från att ha varit ett hus i förfall, har det förvandlats till ett tilltalande, funktionellt hus som redan vid jul-tid lyste upp vintermörkret med adventsstakar i fönstren. Det gick dessutom inte

som det brukar göra med budgeten, för den underskreds med ca 30 000 kronor. Därför ett stort tack till Göran och "järngänget" för en fin insats för byn. Det är mer jobb med ett hus än man tror, men man unnade sig pauser mellan de olika etapperna, en lyx man har råd med när man arbetar ideellt.

Text och foto: Martin Werner

Fika hos flyktingpojkar i byn

Med nyfikenhet och förväntan knackade jag en våreftermiddag på i den gamla skolan på Mellangatan. Strax öppnades dörren av Abdol-fazl, som tillsammans med åtta andra pojkar i 17-18-årsåldern just nu bor här.

Jag kände mig genast varmt välkommen och bjöds in till fikabor-det.

Över en kopp te och en kaka skulle jag få en liten inblick i våra flyktingpojgars värld.

Mohammed från Syrien trivs vid sitt skrivbord.

Här finns två boenden: Mellangatan och Arken.

På Mellangatan kan man bo tills man fyller 21 år. Det är dock väldigt individuellt hur länge man bor här. Det beror på i vilken fas man befinner sig.

På Arken bor de, som snart ska slussas ut till lägenhet.

Personalen pratar alltid svenska med pojkarna, vilket så klart kan bli både roligt och tokigt ibland. Men vid husmötena varannan vecka, då man planerar tillsammans, finns tolk.

På boendet har pojkarna ansvar för tvätt och städning.

Mohammed från Somalia källsorterar

Vissa veckor är man husvärd och ska då hjälpa till med handling, matlagning och källsortering. Ibland hjälper pojkarna till i trädgården och den veckan jag besökte dem, skulle de hjälpa till på campingen ett par eftermiddagar.

Pojkarna går på Kullagymnasiet. Eftersom de har väldigt olika skolbakgrund (ibland ingen alls) läser de olika program. En del går på introduktionsprogrammet, där det mest handlar om svenska och mat, medan andra går på det individuella programmet.

Alla gillar skolan och är jätteduktiga på att sköta sina läxor. Varje tisdag får de en timmes läxhjälp i skolan, varannan vecka ges möjlighet till läxhjälp hemma med tolk.

Abdol-fazl från Afghanistan ser funder-sam ut

På fritiden tränar pojkarna mest fotboll, taekwando eller simning. De har stenkoll på sina träningstider.

Mohammed från Somalia och Amine från Marocko har provat skidåkning på Vallåsen.

Detta visade de mig en häftig film på. De var ungefär lika bra som jag på att åka skidor.

De lyssnar mest på pop-musik men även på musik från sina hemländer. Favoritfilmen är en dokumentär om Mike Tyson.

Framtidsdrömmen för Amine är att få stanna i Sverige. Mohammed vill bli fotbollsproffs, elektriker eller IT-tekniker.

Drömmer om att få leva i ett fritt land

Till sommaren hoppas de på ett treveckors sommarjobb efter att de gått två veckor i sommarskola.

De gånger pojkarna bjudits in till någon svensk, har det oftast varit till sin gode man.

Det är kanske dags för oss lerbergsbor att ta öppna våra hjärtan och våra hem.

Finns det hjärterum.....

Tänk att lilla Lerberget har berikats med härliga, positiva ungdomar från

Syrien, Eritrea, Somalia, Marocko, Afghanistan och Palestina.

Människor som lever tillsammans, gläds tillsammans men också är ledsna tillsammans.

Det är blandade känslor, positiva och negativa besked - ibland efter lång väntan.

Det är oron för dem där hemma.

Det är inte lätt att vara ensamkommande flyktingpojke, även om man haft förmånen

att hamna i Lerberget bland fantastiska personal och trevliga bybor.

Text: Maria Falkborn Sandemyr

Foto: Maria Falkborn Sandemyr och Göran Dreveborn

Värdefull hjälp på campingen

Receptstafetten startar ...

Byabladets redaktion startar nu en insamling av recept från läsarna.

Först ut att presentera något från en diger receptsamling är Einar Johansson. Jag fick äran att ta del av samlingen vid ett besök på Nyhamnsgården. Einar mötte upp i lägenhet nummer 9 och en strålande vårsol värmdde gott. Många berättelser fick jag mig till livs om den trivsamma miljön som råder där. Einar berättar om den goda maten som de blir serverade. På matsedeln finns alltid 2 rätter per dag att välja mellan. Einar gjorde däremot klart för mig att grönsaker äter han ogärna. Fast sparrissoppan gick bra.

Underhållning är det varje vecka. Sång, musik, kortspel, promenader och gudstjänst ibland. Själv bidrar han gärna med

Einar med receptpärmen

egenhändigt hopknåpade små sånger.

När nu Einar och jag skulle välja ett recept så blev det naturligtvis fisk. Fast hans korvgryta och kalops var märkta populära när han själv stod vid grytorna, men se till dom rätterna hade han inget recept, utan det gick på känn. Tack Einar för en trevlig förmiddag på Nyhamnsgården!

Här kommer så receptet på Ellys och Einars stenbitssoppa

Nu uppmanas läsarna att skicka in bidrag på favoritrecepten till (stina@lerberget.se) så kanske vi får ihop till ett recepthäfte.

Text och foto: Stina Arvidsson

Byamännens årsmöte 2015

Henry Hjort överlämnar räkenskaper till Jörn Möller

Den 29 mars fylldes Skogsbrynet nästan till sista plats inför årsmötet, som i många avseenden var traditionellt. Henry Hjort meddelade som vanligt att det blivit en vinst även det gångna året på drygt 31 000 kronor, detta trots att hamnen kostat mer än beräknat på grund av uppröjning efter 2013 års stormar, och att man byggt om

Rosengrenska huset. Smärre ändringar i stadgarna och hamnordningen godkändes.

Henry Hjort lämnade styrelsen, avtackades för många års förtjänstfullt arbete och överlämnade ekonomiansvaret till Jörn Möller. Sist redogjorde Lennart Olsson för den staty av Jonas Högström med titeln "Pappa kom hem" som

Lennart Olsson i demonstrationstagen

är tänkt att placeras här i Lerberget, en staty i naturlig storlek av en kvinna med en pojke på axlarna. Pojken tittar i en kikare ut över havet. En mindre staty av en flicka fanns att beskåda. Förhoppningsvis kan vi snart ha vår egen "havfrue".

Text och foto: Martin Werner

Den gamla bilden

Det är en vacker höstdag. Första "ålamörkret" är precis slut och frisk, sydvästlig vind har gett bra med ål, men så sprang vinden plötsligt om till nordväst och ökade

till stormstyrka och det var inte bra för varken bottengarnshuvud eller den långa raden in mot land. Huvudet hade fått sina skador och på raden hade pålarna skavt hål, och

kättingen hade släppt vid nedre täl-
nen. Huvudet hade man hissat upp på stolparna norr om hamnen och Gustav Bodelsson och Nils Svensson hade tagit sig an delen, medan brodern John hade tagit Gunnar Lund till hjälp med raden, som de lagt ut på gräset. Gunnar är visserligen inte med i fiskelaget, men han är oerhört snabb med "böddenålen". Som man ser på bilden så slår man ibland i stora bitar nytt nät s k sköddlar, så går det fortare, för det gäller ju att ha allt klart till nästa "mörker". Från Viken och upp till Sofiero fanns det 13 fasta fiskeplatser, som lottades ut på Café Vibo i Viken. De hade alla olika namn, och hade man tur kunde man få "Guldgruvan" eller "Diamanten". Namnen talar för sig själva.

Text: Pauli Ohlsson

Foto: Robert Nilsson

Hoddan en liten pärla i hamnen

Allteftersom tiden gått har behov uppstått av mer utrymmen i hamnen. Fler och fler aktiviteter äger rum där, utrymme behövs för verktyg, fiskeredskap och framför allt ett "hem" för de gamla museiföremål som förvarats i Ruffen och på andra platser. Med gemensamma frivilliga krafter och visst tillskott ur Byaföreningens kassa stod så på våren 1996 sex röda "fiskebodas" klara att användas till olika viktiga ändamål.

Museet fick två, en blev verkstad, en blev förråd, en blev toaletter och en blev "över". Det blev den inte så länge. I styrelsen fanns folk med friska idéer.

Vi inrättar ett konstgalleri. Det finns så många som sysslar med konst här i byn och runtomkring.

Då blir det världens (i alla fall Sveriges) minsta galleri.

Vi prövar ett år. Bara för byns konstnärer och kostnadsfritt till en början. Ett namn måste vi ha.

Hoddan, föreslog någon i styrelsen.

Avgjort. (hodda, skånska för bod). Det växte sannerligen ingen mossa på förslaget. Kulturkommittén ställde iordning. Från och med den 18 maj 1996 behövde man inte längre resa långt för att se på god konst.

Då hölls vernissage med Kjell Högström som förste utställare. Efterföljande veckor kom Susanna White, Annika Bryngelsson och Titti G. Persson, Sven Behrens, Karin Rydström, Jonas Ivarsson. Ingrid och Jonny Hallberg och Hans Hägg följde efter. Därefter har galleri Hoddan varit öppen ca tio veckor varje sommar.

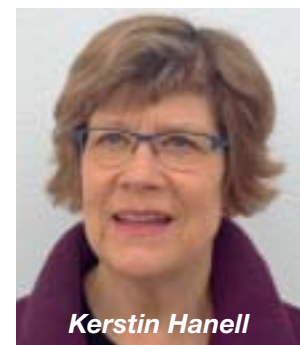
Efterhand har galleriet haft utställare från hela kommunen och även långt bortifrån, Inga Brand från Göteborg, Barbara Bunke från Stockholm och Ulva Ugerup från Lund är några. Ambitionen har varit att ha variation och visa upp olika konstarter. Många utställnin-

gar har varit fantastiska. Den som vill kan hitta en del i äldre Byablad. (Finns till försäljning i museet). Oftast har utställarna haft anknytning till byn på ett eller annat sätt. Många har ställt ut här för första gången och sedan gått vidare till större sammanhang.

Efterhand har byaföreningen kunnat ta in hyra som tillförts byns kassa. Som alltid har bara ideella krafter varit ansvariga. En del underhåll har också varit nödvändigt under årens lopp. Men som vanligt efter vårens arbetshelger har även Hoddan fått ett lyft.

Nu slutar jag som ansvarig och lämnar över med varm hand till Kerstin Hanell som kommer med nya friska idéer.

Ingrid Hallberg

Kerstin Hanell